

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:
Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-23,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua
Заступник головного редактора:
Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка Марина Шутурма

Підписано до друку 04.04.13,
формат 60x48.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
з/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ”.

Юний орнітолог
(твоє ім'я та прізвище)

№14/2013

КОЛОСОЧОК

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ і РОЗУМНИЦЬ

Бджолоїдка звичайна – птах 2013 року

Щьогоріч птахом року в Україні обрана бджолоїдка звичайна – барвиста пташка з дуже цікавою поведінкою. Більшість її родичів мешкають у тропіках і теж дуже яскраво забарвлені.

Бджолоїдки – чудові літуни зі стрімким і маневровим польотом. Коли бджолоїдка переслідує комаху на шаленій швидкості, її яскраве вбрання – бірюзова сукня, каштаново-золотава накидка і жовтий ошийник – лише миготить у повітрі. Образ відчайдушного мисливця довершує чорна розбішацька маска.

Сільські угіддя, поля і річкові долини, де багато комах, – ось справжній рай для бджолоїдок. Сучасні бджолярі несправедливо вважають пташку шкідником. Бджолоїдка ловить і інших комах, наприклад, ос і бджолиних вовків, які шкодять бджильництву.

Наши медоносні бджоли переживають зиму, зачівши у вуликах. Взимку комах немає, тому наприкінці літа бджолоїдки вирушають в довгу і небезпечну подорож до Африки. Повертуються птахи наприкінці квітня.

Андрій Бокотей

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛЮВАННЯ

Живиться бджолоїдка літаючими комахами: бджолами, осами, бабками, жуками і метьликами. Ловить їх на льоту! Полює з присади, визираючи з високих місць, якими можуть бути опори, лінії електропередачі, високі дерева. Стрімко кинувшись, пташка хапає здобич дзьобом і повертається з нею на присаду. Часто ловить жалячих комах (ос, бджіл), тому перш ніж їх з'їсти чи віднести пташенятам, кількома ударами об землю або гілку вбиває здобич і виділяє жало. Отака спритниця! Щоб прогодувати себе і пташенят, бджолоїдка щодня повинна зловити понад 200 комах.

ЖИТЛОВЕ ПИТАННЯ

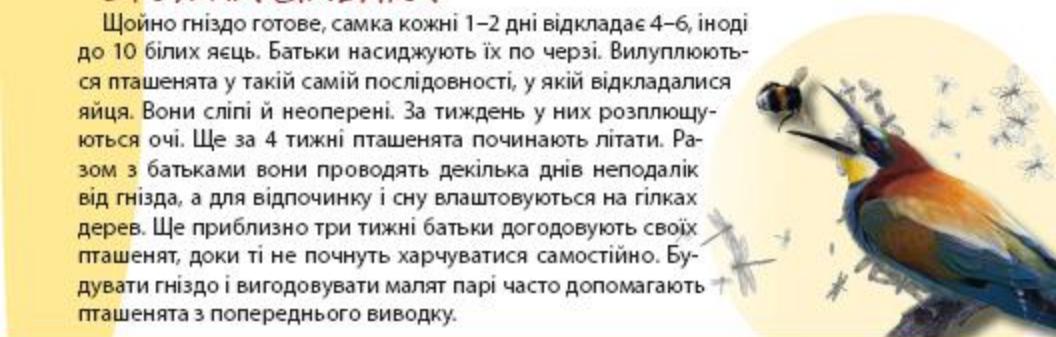
Бджолоїдки гніздяться в норах. Приблизно 20 днів пара птахів дзьобом і лапами рие нору в берегових урвищах морів, рік, піщаних кар'єрів чи ярах. Птахи не використовують старі нори.

Довжина нори може сягати до двох метрів. Під час будівництва птахи переносять від 7 до 13 кілограмів землі – у 80 разів більше своєї маси. Дзьоби після такої роботи сточуються аж на два міліметри!

Нора завершується округлою гніздовою камеригою – це і є гніздо. Бджолоїдки не вистеляють гніздову камеру. Але тут накопичується багато хітинових решток комах, які не перетравлюють пташенята. Ці рештки утворюють щільний прошарок на дні камери.

ДРУЖНА СІМЕЙКА

Щойно гніздо готове, самка кожні 1–2 дні відкладає 4–6, іноді до 10 білих яєць. Батьки насиджують їх по черзі. Вилуплюються пташенята у такій самій послідовності, у якій відкладалися яєця. Вони сліпі й неоперені. За тиждень у них розплющуються очі. Ще за 4 тижні пташенята починають літати. Разом з батьками вони проводять декілька днів неподалік від гнізда, а для відпочинку і сну влаштовуються на гілках дерев. Ще приблизно три тижні батьки догодовують своїх пташенят, доки ті не почнуть харчуватися самостійно. Будувати гніздо і вигодовувати малят парі часто допомагають пташенята з попереднього выводку.

ЯКА Ж ЗГРАЯ БЕЗ ІНТРИГ?

Звичайні бджолоїдки – зграйні птахи, що живуть колоніями. Чого тільки не трапляється у їхніх зграях! Якщо самка залишає нірку, інша може підклести її яйця і змусити сусідку виховувати своїх пташенят. А якщо самець залишить гніздо без нагляду, інші можуть злучитися з його самкою. Деякі птахи вдаються навіть до розбою: переслідують сусідів, які несуть у дзьобі здобич і намагаються забрати її.

КЛУБ ТРЬОХ ЗЕРНЯТ

ЧОМУ ПОТРІБНО ОХОРОНЯТИ БДЖОЛОЇДОК?

Пустунчик: Бджолоїдка не є рідкісним видом. Чому вона потребує охорони?

Розумник: Внаслідок використання отрутохімікатів дедалі менше комах, якими вона живиться.

Лапуна: Та ѹ місце для гніздування знайти важче: люди заковують річки в бетон.

Розумник: Життя бджолоїдок коротке: ці птахи рідко доживають до п'яти–шести років. Причиною цього є небезпеки під час міграцій, наприклад, хижаки, що трапляються їм у дорозі. Головна загроза під час перельоту через Середземне море – соколи Елеонори. Вони полюють на бджолоїдок, щоб прогодувати своїх пташенят.

Пустунчик: Життя бджолоїдок сповнене пригод: погоні за бджолами, рейди на вулики, інтриги в гніздах і перельоти через Гібралтар. Який же дивовижний птах – бджолоїдка звичайна!

Лапуна: Тож закликаємо вас краще пізнати бджолоїдок і охороняти їх!

